

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938 Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. szeptember 12.
VII. évfolyam, 240. szám.

Hétfő

Változatlanul súlyos a csehszlovákiai helyzet

Angol és francia jelentések szerint Németország 80 millió méter arcvonalon 200.000 főnyi hadsereget összpontosított a cseh határon — Göring szerint Németország soha nem volt még olyan egységes, mint jelenleg és nem létezik hatalom, amely átépje határait — Benes csehszlovák elnök jogegyenlőséget ígér a kisebbségeknek

(LONDON.) (Reuters.) A tegnap esti orit lapok jelentése szerint, a prágai helyzet ismét nyugodtabb képet mutat. Ennek okát a News Chronicle abban adja meg, hogy a szudéta-német párt elfogadta a moravska-ostravai ügyben adott elégtételt és ennek következtében megkezdte tanácskozásait Hodzsa miniszterelnökkel, valamint lord Runciman brit kiküldött tanácsadóival.

Minden attól függ — írja a lap — hogy a jaegerndorfi temetésen nem történik-e sajnálatos incidens? A Knoll te metésére vonatkozólag különben az Evening Standard azt írja, hogy a cseh hatóságok mindent elkövettek az összegűtések megakadályozására. Ebben segítségükre volt a szudéta-német párt is, amely felvonultatta a temetés utvonatán, ezuttal első ízben, tornász alakulat is rendfenntartó csapatait is.

Nem-on fontosnak tartják Londonban azt a körülményt is, hogy a brit kormány megcáfolja azokat a riasztó híreket, amelyeket legfőképpen a francia baloldali sajtó röpitett két nap óta a világba. Nevezetesen azt, hogy a Foreign Office nem dolgozik semmiféle Németországhoz intézendő jegyzéken és, hogy a brit szárazföldi haderőt nem növelik tartalékosok behívásával. A radikális „Star” szerint egészen bizonyos, hogy lord Runcimannak sikerülni fog az ellentéteket oly minimálisra csökkenteni, amely mellett a kisebbségi kérdést a komoly világégés veszedelme nélkül is rendezni lehet. Erre — hangoztatja a lap — azok után, hogy Kundt képviselő a külföldi sajtó munkatársai előtt a szudéta-német párt engedékenységi készségét hangsúlyozta, minden jogos remény meg is van. Hasonlóképpen írnak a munkáspárti lapok is és a „Manchester Guardian” külön kiemeli, hogy értesülése szerint maga Hitler kancellár volt az, aki mérsékletre intette a szudéta-németpárti vezetőséget.

(LONDON.) (Reuters.) Sir Williams, a hágai nemzetközi békebiróság egyik angol delegátusa feltűnést keltő nyílt levelet írt, amelyben a következőket mondja:

„Az osztrák-magyar monarchia fennállásának idején Benes, jelenlegi cseh szlovák államfő, akkor még fiatal újságíró több pontban sorolta fel a monarchiába olvasztott cseh nemzetiségűek sérelmeit. Ezek a sérelmi pontok rendkívül figyelemre méltók ma, amikor Csehszlovákia önálló állam lett és kisebbségei vannak. A Benes elnök által akkoriban előterjesztett megoldási tervzetek ugyanis sokkal több engedményt követeltek, mint a szudéta-német párt jelenlegi kérései. Ha tehát a csehszlovák kormány valóban a békés elintéztést akarja, akkor a szudéta-németek kívánságait maradéktól teljesítenie kell, ellenkező

esetben a brit kormánynak csak egy lehetősége lehet és pedig a népszavazás javaslatbáhozása.

HENDERSON JELENTÉSE
CHAMBERLAIN MINISZTERELNÖKNEK

(LONDON.) (Reuters.) Henderson berlini nagykövet — amint Londonból közlik, — részletes felvilágosítást adott telefonon a kormánynak és további magatartására vonatkozólag újabb utasításokat kért. A miniszterelnök állítólag ilyenekre vonatkozólag nem adott direktívákat és ezért Henderson tovább is csak mint megfigyelő vesz részt a müncheni pártnapokon. Az „Observer” meg erősíti azt a hírt, hogy Henderson követ mielőtt a brit kormánnyal érintkezésbe lépett volna, kihallgatást kért és kapott Hitler vezér és kancellártól, akivel egy órán át tárgyalt.

ERŐS DIPLOMÁCIAI TEVEKENYSÉG LONDONBAN

(LONDON.) (Reuters.) Chamberlain miniszterelnök tegnap egész napját a miniszterelnöki palotában, lord Halifax külügyminiszter pedig a külügyi hivatalban töltötték. A két kormányfő két

izben is fogadta Corbin londoni francia nagykövetet, továbbá dr. Massaryk csehszlovák megbízottat. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést.

NAGY VÁRAKOZÁS ELŐZI
MEG HITLER KANCELLÁR BEJELENTETT BESZÉDÉT

(LONDON.) (Reuters.) Hitler kancellár, mint tudvalevő a müncheni pártnapokkal kapcsolatban nagyobb beszédet fog tartani, amelyben minden bizonyítvány kiter a világot e pillanatban legjobban érdekli problémára, a szudéta-német kérdésre is. A „Times” szerint rendkívül fontos az, hogy ez a beszéd milyen lesz és mit fog tartalmazni. A brit kormány mindenestre reméli, hogy a Führer nem vágja el a további megbeszélések lehetőségeit és így nem állítja bevezethetetlen akadályok elé a prágai kormányt, amely a kibontakozást keresi. Ezzel kapcsolatban megjegyzi a lap azt is, hogy a kisebbségi probléma megoldása kizárólag Prágától függ, mert az, mit a szudéta-német párt kér, az állami szuverenitás és integritás sérelme nélkül is keresztülvihető.

A brit kormány jövő tervei

(LONDON.) (Reuters.) A „Daily Telegraph and Morning Post” diplomáciai levelezője hétfői beszámolójában az angol kormány jövőbeni terveit a követ kezökben ismerteti: Egészen bizonyos, hogy Chamberlain miniszterelnök számolva a helyzet további elmérgesedésével, nem fog megelégedni teoretikus eredményekkel, hanem valóságokat fog követelni. Ezt pedig elsősorban azok részéről, akiket már jóelőre figyelmeztetett a megegyezés lehetőségeinek alapjaira nézve. Nagyon fontos — fejtegeti a cikkíró — hogy a hétfői rendkívüli minisztertanácsra milyen értesüléseket fog beszerezni Prágából a külügyi hivatal. Ettől függ ugyanis a rendkívüli minisztertanács határozata.

RUNCIMAN ELUTAZOTT PRÁGÁBÓL

(PRÁGA.) (Ceteca.) Lord Runciman úgy látszik — számolva azzal, hogy a csehszlovákiai helyzet az utóbbi napok eseményei miatt tovább nem súlyosodik — mint eddig is tette hétfői pihenőre utazott.

RENDKÍVÜLI MINISZTERTANÁCS PRÁGÁBAN

(PRÁGA.) (Ceteca.) A cseh fővárosban Hodzsa Milán miniszterelnök és kormánya tagjai tegnap délelőtti rendkívüli minisztertanácsot tartottak, amelyek határozatairól értesítették Newton prágai brit követet is. A követ a vele közölt határozatokat továbbította Lon-

donnak, hogy a hétfői rendkívüli brit kabinet ülésén azokat megismerjék.

AZ OLASZ SAJTÓ ÉS A JELENLEGI HELYZET

(RÓMA.) (Stefani.) Mussolini miniszterelnök lapja a „Popolo d'Italia” azt írja, hogy amíg London és Páris felizgatott hangyabolyhoz hasonlóan tárgyalja a napi eseményeket, addig Berlin a nyugodt várakozás és az igazságos ügygel kapcsolatos megnyugvás képét mutatja. Hasonlóképpen írnak a többi olasz lapok is, amelyek a helyzetet nem tartják annyira kedvezőnek, mint a legutóbbi napi angol közlések, de nem is tartják reménytelennek.

MUSSOLINI TRIESTI BESZÉDE

(RÓMA.) (Stefani.) Mussolini miniszterelnök a legközelebbi napokban Triestbe utazik, ahol résztvesz az egyik, most épülő hadihajó vízrebocsátási ünnepélyén. Ez alkalommal beszédet fog tartani, amelyet világszerte nagy érdeklődés előz meg. A Duce ugyanis állítólag érinteni fogja a jelentősebb külpolitikai kérdéseket is.

KÜLÖN ISKOLÁK AZ ITÁLIAI ZSIDÓK SZÁMÁRA.

(RÓMA.) (Stefani.) A fasiszta kormány rendeletére már ez év október 1-től kezdve mindenfajta intézetben külön tagozatokat fognak felállítani a zsidó vallásúak számára. Azok a tanulók, akik az utolsó éveikben vannak,

ezidén még együtt tanulhatnak és vizsgázhatnak a többi hallgatóval, mások azonban már csak a külön tagozatokba irathatók be.

ANGLIA IS ERŐSEN KÉSZÜLŐDIK

(LONDON.) (Reuters.) A brit admirális rendeletére üzembe helyezték és létszámlag kiegészítették egy már kivont aknavédő flottilát, továbbá négy torpedózuzót. Az ujonnan használatba vett tengerészeti egységek Gibraltár körül fognak szolgálatot teljesíteni.

BORIS KIRÁLY BALMOVALBAN

(LONDON.) (Reuters.) Boris bolgár királyt és Giovanna királynőt, aki inkognitóban az angol fővárosban tartózkodnak, az angol uralkodópár meghívta és vendégül látta balmovai kastélyában. Boris király eddigi angol tartózkodása alatt minden politikai jellegű beszélgetéstől távol tartotta magát és amint a „United Press” munkatársának közölte, nincs is szándékában a brit kormányfővel való találkozás, mert jelenlegi útja a legszigorúbban magánjellegű.

JEGYZÉKET INTÉZ-E ANGLIA HITLERHEZ?

(LONDON.) Az angol lapok egyhangulag annak az óhajuknak adnak kifejezést, helyes volna, ha az angol kormány személyesen közölné Hitler német birodalmi vezérrel és kancellárral Anglia álláspontját a csehszlovákiai, illetve a szudéta-németeket érintő kérdésben. Az angol lapok szerint ezt a közlést akkor kellene megtenni, amikor Hitler a nemzeti szocialista párt müncheni kongresszusán, a hétfői napon elmondja nagy érdeklődéssel várt beszédét és kijelentéseit a nemzetközi helyzettel kapcsolatban. A Times felveti azt a kérdést hogy Anglia ezt a közlést diplomáciai uton, vagy pedig nyilvánosan hozza-e Hitler tudomására. Angol hivatalos körök sőt maguk az angol miniszterek is tüzetesen megvitatják ezt a tervet, amelyet a maguk részéről nem tartanak megvalósíthatónak, mert véleményük szerint az ilyen nyilatkozat, akár diplomáciai uton bizalmasan, akár pedig nyilvánosan közöljék, nem használna a kérdés megoldásának, következtésképpen szükségtelen, mert csak felborítaná azt a helyzetet, amely egyébként sem nevezhető szilárdnak és kiegyensúlyozottnak. Angol hivatalos körök felfogása szerint a csehszlovákiai kérdés jelenleg abban a stádiumban van, amikor az egész művelt világ előtt be kell bizonyítani, hogy még a legellentétesebb konfliktusokat és legsúlyosabb nézeteltéréseket is meg lehet és meg kell békés uton is oldani.

AZ ANGOLOK ÉS A FRANCIAK TUDJÁK, HOGY MILYEN NÉMET CSAPATOK ÁLLANAK A CSEHSZLOVÁK HATÁRON

(LONDON.) A Telegraph and Morning Post jelentése szerint az angol és a francia kormány pontos jelentést kapott arról, hogy milyen német csapatok állanak a csehszlovák határ közvetlen szomszédságában. Az angol kormány erre a helyzetre való tekintettel tegnap este utasítást adott Sir Henderson angol nagykövetnek, hogy sürgősen lépje érintkezésbe Hitler német birodalmi vezérrel és kancellárral.

Az angol hivatalos távirati iroda jelentése szerint könnyen kirobbanhat a világot lángborító szikra Csehszlovákiában

(PRÁGA.) A Reuter távirati iroda legújabb jelentése szerint a csehszlovákiai politikai válság megoldottnak tekinthető azoknak a kormányintézkedéseknek a következtében, amelyeket a moravszka-osztravai incidensekkel kapcsolatosan foganatosítottak és azoknak a megfontolásoknak az eredményeként, amelyeknek hatása alatt a szudéta-német párt vezetői újlag felvették a kapcsolatot a cseh kormánnyal. Ennek ellenére az igazságot és a nyugtalanítást azokban a csehszlovákiai területeken, ahol a szudéta-németek laknak még eléggé fenyegető és kirobbanhat a gyújtószikra, amelynek kipattanásától mindenki fél, mert könnyen lángboríthatja az egész világot.

Az angol távirati iroda jelentése szerint az a fegyverkezett magatartás, amelyet a csehszlovákiai szudéta-német lakosság eddig példászerűen tanúsított, az utóbbi időben megváltozott és olyan incidensek, zavaró jelenségek keletkeztek, amelyek kétségtelenül provokáló jellegűek.

A jelentés szerint a szudéta-német párt képviselői és a cseh kormány megbízottai között a tárgyalások szombaton délelőtti 11 órakor vették újlag kezdetüket és folytatásuknak és eredményes befejezésüknek remélhetőleg nem lesz semmi akadály, hacsak valamely külső beavatkozás nem zavarja meg a tárgyalások menetét.

A szudéta-németek hajlandók elfogadni a legutóbbi javaslatot

(PRÁGA.) A Poledni List című szélső jobboldali lap cikket közöl, amely szerint a szudéta párt kebelében erős hajlandóság mutatkozik a legutolsó kormányjavaslat elfogadására. Ez a hajlandóság annál erősebb volt, — írja a lap — mivel a szudéta németeknek tudomására jutott, hogy a legutolsó kormányjavaslat úgy Londonban, mint Párisban megelégedést keltett. Ugyancsak ez a lap adja hírül, hogy nagyon fenyegető a helyzet Északcsehszlovákiában, ahol a cseh lakosság gyűlést akart tartani, amelyet 400 főből álló szudéta-német csoport megakadályozott. A botránynak a közbelépett rendőrség vetett véget, amely a rendezavarókat szétoszlatta.

200 EZER NÉMET KATONA ÁLL A HATÁRON

(LONDON.) Az Evening Standard részletes jelentést közöl a Németországban eszközölt csapatmozdulatokról. A lap jelentése szerint a csehszlovák határon kétszáz ezer fegyveres német katona áll és a német haderő nyolcvan kilométer arcvonalon helyezkedett el, várva a további parancsokat. Ezt a jelentést megerősíti a Havas távirati iroda is, amely berúgatóan ítéli meg a helyzetet. A távirati iroda jelentése szerint a német csapatok összpontosítása még folyamatban van és lázasan folytatják a Németországból Csehszlovákia határa felé vezető vasutvonalak kiépítését és kibővítését is.

Göring marsall beszéde

(NÜRNBERG.) A tegnapi nap folyamán a munkafront tagjaiból alakult küldöttség kereste fel Göring marsallt, aki beszédet tartott amelyben a következőket mondotta:

— Tudjuk, hogy Moszkva és a nemzetközi zsidóság áll Csehszlovákia háta mögött és türehtetlen, hogy ez a nép továbbra is zavarja Európa békéjét. Megszoktuk a Német Birodalom és Olaszország ellen indított rágalombadjáratokat. Mindent megteszünk, hogy viszszaadjuk Németország becsületét és biztonságát. Az egész történelem folyamán — folytatta Göring marsall — nem volt a Német Birodalom ennire határozott és egységes. Az erődítményeink, amelyek a technikának csúcspontjai, megvédik a birodalmat mindenféle támadással szemben. Nem létezik olyan hatalom, amely átlépje Németország határait. Mi nem akarunk rosszat senkinek, de nem viselhetjük el azt, hogy bántalmazza német testvéreinket. Az igazi békét akarjuk megte-

remteni és hajlandók vagyunk követni vezérünket bárhová.

Az angol követ Hitlernél

(NÜRNBERG.) A Havas távirati iroda jelentése szerint Hitler kancellár ma kihallgatáson fogadta Nürnbergben Neville Hendersont, Anglia nagykövét. A két államférfi között lefolyt beszélgetésről a legcsekélyebb részletek sem szivárogtak ki és azt mindkét részről a legnagyobb titoktartással kezelik. Mégis annyit sikerült eddig megállapítani, hogy az angol nagykövet szokatlanul energikus hangon nyilatkozatot tett országának nevében. Ezt látszik megerősíten-

Benes rádióbeszéde szerint a cseh kormány egyenlőséget biztosít minden állampolgár részére

(PRÁGA.) Tegnap tartotta meg nagy érdeklődéssel várt rádióbeszédét Benes csehszlovák köztársasági elnök.

— Husz éven keresztül — mondotta Benes — csendben a szabadság és a demokrácia ösvényein haladt köztársaságunk. Volt és van jelenleg is egy problémánk, amely már századok óta égeti a csehszlovák nép lelkét: a nemzetiségeknek a kérdése. Ennek nagy fontosságát felismertük mi is és minden uton igyekeztünk, hogy azt megoldhassuk. Azok az elvek, amelyek alapján tárgyalunk és hajlandók vagyunk tárgyalni már ismeretesek. A demokrácia köztársaságunk tradíciója követeli ezt. A csehszlovák kormány javaslata igazi egyenlőséget kell, hogy teremtsen minden állampolgára számára legyen az cseh, vagy bármilyen nemzetiségű alattvaló. Olyan népnek, mint a cseh, amely forrón szereti hazáját és amely kétharmad abszolút többséggel rendelkezik az országban, meg kell engednie, hogy megteremtse azt az igazságszolgáltatást, amelyet a demokrácia tág és szabad szellemében óhajt megvalósítani.

Roosevelt szerint Amerikának nincs kötelezettsége az európai demokráta államokkal szemben

(NEWYORK.) Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke a tegnapi nap folyamán nyilatkozatot tett a sajtó képviselőinek. A nyilatkozat szerint az elnök leszögezte, hogy az Egyesült Államoknak nincsen semmiféle kötelezettsége az európai demokráta államokkal szemben. Az egyik újságról arra kérdésre, hogy az Egyesült Államoknak erkölcsi kötelessége-e támogatni az európai demokráciát abban, hogy visszahozza Hitler kancellár igényeit, az elnök azt válaszolta, hogy az a vélemény, amely szerint az Egyesült Államok szorosabb összefüggésben van az angol-francia fronttal, teljesen téves. Beszéde végén az elnök azt tanácsolta az újságíróknak, hogy tanulmányozzák át az ő legutóbb elmondott beszédeit, amelyből minden kétséget kizáróan kiviláglik az Egyesült Államok állásfoglalása.

Az Egyesült Államok elnökének kijelentései érthető feltűnést keltettek az új világi politikai életében. Beszédét különféle képen kommentálják, többek között azzal is magyarázzák, hogy ilyen módon akarja megnyerni a háborúellenes választók szavazatát. A New York Times szerint Roosevelt elnök kijelentéseiben azt célozta, hogy eloszlassa mindazokat a benyomásokat, amelyek

ni Göring marsallnak Nürnbergben elmondott rendkívüli heves beszéde, amely mintegy egyenes válasz az angol kijelentésekre és ugyanakkor fűvelmeztetés Benes csehszlovák miniszterelnök részére is.

Mi okozta Knoll halálát?

(PRÁGA.) Ma boncolták fel az ismeretes moravszka-osztravai incidens folyamán halálosan megsérült Knoll szudéta-német tetemét. A boncolás megállapította, hogy a halál esés következtében állott be. Ezt a véleményt élesen cáfolják a szudéta-németek részéről, akik a halált a bántalmazásoknak tulajdonítják.

azt a véleményt keltették volna, hogy az Egyesült Államok esetleges európai konfliktus esetén bizonyos kötelezettségeket vállalt volna.

A szlovákok elfogadhatatlannak tartják a cseh kormány legújabb tervezetét is

(VARSO.) A lengyel lapok értesülése szerint Pisz, a szlovák néppárt vezére közölte Benes köztársasági elnökkel, hogy a szlovákok elfogadhatatlannak tartják a csehszlovák kormánynak a kisebbségi kérdés megoldására vonatkozó legújabb tervezetét is.

Cáfolják a német csapatösszpontosítás híreit

(LONDON.) Az angol lapok a Reuter távirati iroda jelentése alapján megcáfolják azt a hírt, mintha Németország a csehszlovák határon nagyszámú csapatokat összpontosított volna. A cseh lapok sem tudnak arról, hogy a német csapatok átlettek volna a 15 mérföldes övön.

Négy ellentétes felfogás

(GENF.) A népszövetségi tanácsülésre Genfben érkezett kiküldöttek élénken foglalkoztatja a csehszlovákiai helyzet, amelyről négy ellentétes, de jellemző felfogás alakult ki:

1. A Szovjet képviselőinek véleménye szerint a csehszlovákiai helyzet miatt nem lesz háború.
2. Az angol kiküldöttek remélik, hogy a háború elkerülhető.
3. A francia felfogás szerint még nem lehet biztosan tudni, hogy mi alakul ki a csehszlovákiai helyzet körül és hogy mit hoz a legközelebbi jövő, de Franciaország képviselői hangsúlyozzák, hogy a francia köztársaság készen áll minden eshetőségre.
4. A kis államok genfi képviselőinek véleménye az, hogy a jelenlegi csehszlovákiai kérdés nem fog háborút előidézni.

Chamberlain tanácskozik

(LONDON.) Chamberlain angol miniszterelnök tegnap sem utazott el hétvégi pihenőjére, hanem szombaton délután is állandó tanácskozást folytatott le Halifax külügyminiszterrel és Simon birodalmi kancellárral, valamint az angol kormány állandó külügyi tanácsadójával. Az angol kormány egyébként erősen cáfol minden olyan híresztelést, amely szerint már véglegesen döntött volna a csehszlovákiai helyzettel kapcsolatban. A tény csak az, hogy az angol minisztertanács továbbra is gondosan figyeli az eseményeket és megtesz minden olyan szükséges intézkedést, amelynek időszzerűsége felmerül.

A minisztertanács megállapítása szerint az előirányozottnál lényegesebben magasabb volt az utolsó két hónapban az állami bevétel

(BUCURESTI.) Szombaton délelőtti 10 órakor Miron Cristea patriarka-miniszterelnök palotájában minisztertanácsot tartottak, amelyen a miniszterelnök elnököl és jelen voltak az összes miniszterek és államtitkárok, kivéve Petrescu Comnen külügyminisztert, aki a Népszövetség genfi ülészakára utazott el, továbbá Ralea munkaügyi és Iamandi igazságügyi minisztereket, akiket más természetű elfoglaltságuk akadályozott meg a tanácskozáson való részvételben. A minisztertanács az összes időszerű és napirenden levő kérdéseket részletesen megvitatott.

Canciov pénzügyminiszter ismertette a minisztertanács az állami költségvetés általános helyzetét a legutóbbi két hónapi időtartamra vonatkozólag és örömmel jelentette, hogy az állami bevételek összege a legutóbbi két hónapban lényegesen meghaladták az előirányozott összegeket.

Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter jelentést tett arról, hogy Románia haltenyészése az utóbbi időben erősen emelkedett és a haltenyészés további fokozása érdekében új haltenyésző tavak létesítésére tett javaslatot, amelyet a minisztertanács elfo-

gadott. Calinescu belügyminiszter bejelentette a minisztertanács, hogy az elemi iskolai ABC- és olvasókönyvek árát, amely könyveket új kiadásban, hibátlan nyomdatechnikai előállítással és pompásan sikerült illusztrációkkal állítottak elő, darabonként 18 lejes áron hozzák forgalomba az eddigi 42 lejes ár helyett. A minisztertanács végül különböző folyó ügyeket tárgyalt le.

Betiltották a belgrádi Pravda című napilapot

(BELGRÁD.) A jugoszláv főváros egyetlen esti napilapját, a „Pravda“-t a kormány betiltotta. Az utóbbi időben sorozatos röpiratokat terjesztettek Belgrádban, amelyben a kormány tagjait gyanúsították és rágalmazták. Megállapítást nyert, hogy ezek a röpiratok a „Pravda“ szerkesztőségében készültek és a lap a legutóbbi két hónapban három és félmillió dinár anyagi támogatást kapott külföldről. A betiltás annál nagyobb feltűnést keltett, mert a „Pravda“ közismerten franciabarát politikát folytatott és az anyagi támogatást is Franciaországból élvezte.

Sestedzés

ROMÁNIA, JUGOSZLÁVIA ÉS GÖRÖGORSZÁG atlétáinak részvételével ma kezdődnek meg Belgrádban a Balkán-játékok. A többnapos versenyeket rendkívül ünnepélyes keretek között bonyolítják le és azokon előreláthatóan megjelenik II. Péter Jugoszlávia ifjú királya is.

RAFIZETTEK a franciák az atlétikai Európabajnokságok rendezésére. 700 ezer frank kiadással szemben a bevétel mindössze 400.000 frank volt.

HÉTFOON ESTE VÁLOGAT Dietz dr. magyar szövetségi kapitány a szeptember 18-iki csehszlovákok elleni mérkőzésre. Valószínű, hogy a következő csapat képviseli Magyarországot Prágában: Szabó — Korányi, Bíró — Szalay, Sárosi III., Lázár — Titkos, Zsengeller, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

HOLLANDIA—JUVENTUS (TORINO) 1:1 (1:0). Amsterdamban 30.000 néző előtt játszott az olasz csapat a holland válogattal. A hollandok mindvégig nagy fölényben voltak, de győzni a jól védekező torinoiak ellen nem tudtak.

SKÓCIA—ÍRORSZÁG 6:1 (5:0). A skótok Glasgowban valóssággal leléptek az íreket.

UJPEST—ELEKTROMOS 4:2 (3:2). A magyar nemzeti bajnokságért szombaton játszott a két csapat s a küzdelemből az ujpestiek kerültek ki kemény harc után győztesen. Az első gólt az Elektromos érte el Szendrődy révén, Zsengeller azonban hamarosan egyenlített. A 15. percben Kállay, majd egy perc múlva Zsengeller újabb gólt ért el, a villamoscsapat a félidő végén Szendrődy révén szepit. A második félidő 13. percében Zsengeller beállítja a végeredményt.

— A jugoszláv sajtó bucsuja Cadere belgrádi román miniszterrel. Belgrádból jelentik: A jugoszláv sajtószövetség ebédel adott Cadere, Románia belgrádi minisztere tiszteletére aki közelebbről eltávozik a jugoszláv fővárosból, hogy elfoglalja királyi helytartói székét az aldunai helytartóság élén.

— Felmentette az ítélőtábla Fėja Gé-zát, a „Viharsarok“ szerzőjét. Budapestről jelentik: Fėja Gé-zát, azt ismert „Viharsarok“ című könyv szerzőjét, mint ismeretes sajtó útján elkövetett igazságsértés és nemzetgyalázásért, a budapesti törvényszék, mint ismeretes négy-hónapi fogházbüntetésre ítélte. A szombaton megtartott táblai felebezési tárgyaláson az ítéletet megsemmisítették és Fėját bűncselekmény hiányában felmentették.

MEGHALT VORBUCHNER ADOLF,

Szombaton délelőtt szívroham ölte meg a bécsi szanatóriumban az erdélyi róm. kath. főpásztort — Általános és mély részvét fogadta a gyászírt — Dr. Vorbuchner Adolf élete és pályafutása — Még nem állapították meg a temetés színhelyét és időpontját

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Erdély keresztény közületének, az erdélyi róm. kath. egyházmegyének súlyos és mély gyászja van. Szeptember 10-én, szombaton délelőtt 10 órakor — mint tegnapi számunkban már röviden elsőként jelentettük — egyik bécsi szanatóriumban tragikus hirtelenséggel, férfikora delén meghalt dr. Vorbuchner Adolf Erdélyi római katolikus püspöke. Közismert volt, hogy az erdélyi katolikusok főpásztora már hosszabb idő óta súlyosan beteg, de sem legközelebbi hozzátartozói, környezete, a gyulafehérvári káptalan tagjai, sem pedig orvosai nem számítottak arra, hogy az egyébként erős testalkatú és még az 50-ik életévét sem betöltő püspök halála ilyen váratlan hirtelenséggel következik be. Vorbuchner Adolf püspököt kimerítették az egyházmegyéje kormányzásával járó fárasztó teendők, a folytonos megerőltető szellemi munka. Már hónapokkal ezelőtt panaszkodott környezetének, hogy gyengélkedik és a szívtáján fájdalmak vannak. Környezetének tanácsára alaposan megvizsgáltatta magát dr. Hatieganu Gyula kolozsvári egyetemi tanárral, a kolozsvári egyetemi klinikák belgyógyászati osztályának vezetőjével, aki megállapította, hogy a főpásztor súlyos szívburokgyulladásban szenved és komoly betegsége miatt eltiltotta őt minden fárasztó szellemi vagy fizikai munkától, teljes nyugalmat és pihenést rendelve a nagybeteg püspök részére.

Vorbuchner Adolf dr. rövid ideig állott gyógykezelés alatt a kolozsvári belgyógyászati klinikán, majd visszautazott székhelyére, Gyulafehérvárra, ahova bécsi orvosprofesszorokat hívtak, akik szintén tüzetesen megvizsgálták a főpásztort és mindenben megerősítették dr. Hatieganu Gyula orvosprofesszor megállapítását és diagnózisát. A betegség komoly és veszélyes jellegére való tekintettel a bécsi orvosok azt a tanácsot adták dr. Vorbuchner Adolf püspöknek, hogy gyógykezelését céljából vétesse fel magát valamelyik bécsi szanatóriumba. A püspök meg is fogadta az orvosprofesszorok tanácsát és elutazott Bécsbe, ahol azonban csak rövid ideig tartott a szanatóriumi gyógykezelése. Szombaton délelőtt a fárasztó és megerőltető szellemi munkától agyonterhelt szív felmondta a szolgálatot és Vorbuchner Adolf rövid szívroham után meghalt.

Vorbuchner Adolf életrajzi adatai

Dr. Vorbuchner Adolf az 1890. évi március 23-án Aradon, a Várban született. Édesapja dr. Vorbuchner Frigyes, a volt aradi cs. és kir. 33. gyalogezred ezredőrosa volt aki Udineben született, édesanyja pedig Bocskai Márta, Bocskai Győző aradi mérnök leánya, a történelmi szerepű Bocskai család ivadéka. Középsiskolai tanulmányait Gyulafehérváron, theologiai tanulmányait pedig a svájci Freiburgban, a dominikánusok rendjének egyetemén végezte. Az 1914 évben Majláth püspök szentelte fel Vorbuchner Adolfot pappá és a nagyszebeni Terézianum árva- és fiúintézetéhez nevezte ki nevelőnek. Rövid idő múlva azonban a világháború következtében dr. Vorbuchner Adolf is katonai szolgálatra vonult be és Ucsnai tábori főpap mellett mint tábori lelkész tevékenykedett a harctéren. A világháború befejezése után Brassóba segédlelkésznek nevezték ki és itt a francia nyelv tanára is volt. Az 1927. évben nagyszebeni plebános, főesperes lett, majd Majláth püspök érdemei elismerésül a kurci apáti címet adományozta Vorbuchner Adolfnak mint plebános és főesperes, az egyházi közigazgatás

nagy érdemeket szerzett, iskolai téren is sokoldalú műveltségéről tett tanúbizonyságot. Vorbuchner Adolf állandó irodalmi tevékenységet is fejtett ki főleg a történelem és az egyháztörténet köréből vett kérdésekkel foglalkozott behatóan. XI. Pius pápa, az 1936. évi április 18-án nevezte ki utódlási joggal segédpüspökké az évek óta betegeskedő és külföldön gyógykezelés alatt álló gróf Majláth Gusztáv Károly megyés püspök mellé és ettől az időtől kezdve dr. Vorbuchner Adolf vitte és vezette az erdélyi róm. kath. egyházmegye kormányzatát.

Visszaemlékezés a püspöki felszentelésre

Dr. Vorbuchner Adolfot az 1936. évi június 8-án szentelték fel fényes ünnepségek keretében Erdélyi róm. kath. püspökévé, illetve utódlási joggal a nagybeteg gróf Majláth Gusztáv Károly az azóta érsekké kinevezett erdélyi róm. kath. főpásztor tisztségének betöltésére Gyulafehérváron évszázadok óta nem szenteltek fel püspököt és az ősi koronázó város pompa fényében volt szemtanúja a lélekemelő és megható püspökszentelési ünnepségnek. A püspökké szentelést Cisar bucurestii róm. katolikus érsek végezte, Friedler István nagyváradi és Pacha Ágoston temesvári róm. kath. püspök segédletével. Az ünnepélyes felszentelés után elsőnek Cisar érsek üdvözölte a püspöki palotában az új püspököt, majd az agg Zomora Dániel nagyprépost, püspöki helynek köszöntötte megindult lélekkel az új főpapot. Macavei gör. kath. kánonok, a blaji gör. kath. érsekség, gróf Bethlen György főgondnok a ref. egyház, Müller püspöki helynök, az evang. lutheránus egyház nevében üdvözölték

Püspöki tevékenysége az egyházmegye életében

Dr. Vorbuchner Adolf nagy munkakedvvel lelkesedéssel és eréllyel vette át az erdélyi róm. kath. egyházmegye ügyeinek vezetését, amely gróf Majláth Gusztáv Károly állandó és súlyos betegeskedése miatt érzékenyen nélkülözött a központi irányítást. Vorbuchner Adolf sorra látogatta az egyházmegyéhez tartozó egyházközségeket, amelyeknek élete minden egyes részletről behatóan tájékoztatta magát, újjászervezett, gyakorlati tanácsokat adott és a gazdasági kérdések szakszerű elintézésével nem feledkezett meg a vallásnevelési és hitéleti kérdések fontosságáról sem. Többször volt bérmuton, többek között Kolozsváron egyik dél-előtti közel 800 ifjút és leányt részesített a bérmuton szentségében, végezte a papszentelés nehéz és fárasztó munkáját, több egyházközséget átszervezett, új vezetőket állított a plebániák élére és tevékenységét, intézkedéseit minden téren áldás, megelégedés kísérte.

Megegyes püspökké nevezik ki a püspökhelyettes

Vorbuchner Adolf püspökhelyettesi tevékenysége nemcsak az egyházmegyéjéhez tartozó hívek és papság körében keltett általános elismerést és rokonszenvet, hanem eredményes főpásztori működését a Szentszék is jutalmazta a maga részéről. A folyó évi június 10-én dr. Vorbuchner Adolfot, aki gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök mellett segédpüspökként működött, utódlási joggal, a szentszék megyéspüspökké nevezte ki és kinevezéséhez II. Károly király öfelsége is örömmel hozzájárult. Egyidejűleg gróf Majláth Gusztáv püspököt a Pápa özszege érsekké nevezte ki, Vorbuchner Adolf augusztus 13-án ünnepélyes keretek

az új főpapot, majd dr. Varga Béla dr. Boros György unit. püspök akkori helyettese, aki időközben az unitáriusok püspöke lett, köszöntötte. A gör. kath. egyház, dr. Krausz neolog zsidó főrabbi, Régeni gyulafehérvári ref. lelkész és egy francia szerzetes üdvözlései után Betegh Miklós, a Katolikus Népszövetség, dr. Gyárfás Elemér pedig az Erdélyi Egyházmegye világi elnöke, az Egyházmegyei Tanács nevében hódoltak az új püspöknek. Gróf Bethlen Györgyné a Katolikus Nőszövetség dr. Ridély Ervin, a püspök egykori osztálytársai, Révay Kelemen a minorita-rend nevében fejezték ki hódolatukat és szerencse kívánataikat, az új főpap előtt, majd a nagyszebeni német és több kisebb magyar egyház küldöttségének tisztelegése után átnyújtották dr. Vorbuchner Adolfnak a kolozsvári Marianum növénydekeinek művészi ízléssel elkészített emléklapját.

Négy nyelven mondott köszönetet Vorbuchner Adolf püspök

Vorbuchner Adolf püspök minden egyes üdvözlésre külön-külön, csodálatos frissességgel és elevenességgel válaszolt: román, magyar, német és latin nyelven. Hangsúlyozta, hogy ő gróf Majláth Gusztáv Károly tanítványa volt és az is marad. Őt meg sem kérdezték, akar-e püspök lenni, csak kijelölték és neki, mint egyháza hű fiának jökevényül alázattal kell vállalnia a munkát, amelyet örömmel teljesít, de kéri és várja nehéz feladatának betöltésénél hűveinek és papságának egyetemes segítségét. Az új püspök megnyerő szívvelyes modora és bensőséggel átértett szavai valóságosan lebilincseltek hallgatóit.

között és a hivatalos személyek jelenlétében tette le az esküt II. Károly király öfelsége előtt. Az eskütételnél a püspök kíséretében közreműködött dr. Kászonyi Alajos gyulafehérvári pápai prelátus és Schubert József és bucurestii Szent József székesegyház kánonokja. Az ünnepélyes eskütétel után Vorbuchner püspök beszédet intézett az Uralkodóhoz és kijelentette, hogy mélyszéles engedelmisséggel és alátalói hódolattal tette le a hűség esküt és vette át a gyulafehérvári róm. kath. püspökség vezetésére vonatkozó jogait.

— A Felséged iránti, mélyszéles hódolattal kérem, — mondotta az új főpásztor — kegyeskedjék eskütételmet nemcsak egyszerű hivatalos ténykedésnek tekinteni, hanem jelképnek is, amely kifejezi, hogy szívvel és lélekkel miként kell résztvenni Felségednek az építőmunka és az országfejlesztés céljait elősegítő terveiben.

— Tudom jól, hogy nem vagyok nagyjelentőségű és fontos tényező az ország életében, de mégis szívemből és lelkemből óhajtom, hogy résztvehessek Felséged nagy, teremtő munkájában, mert meggyőződésem, hogy ezt cselekedve legméltóbb módon szolgálom egyházamnak, a róm. kath. egyház ügyét is. Mert nem létezik a világon nemesebb és szebb, mint szolgálni a Krisztus uralmát, amely az egyetértést, a béke és a szeretet uralma.

II. Károly király öfelsége megköszönte a szép szavakat, amelyekkel a püspök hűség esküjét megerősítette.

Öfelsége válasza

— Részemre mindig nagy öröm

ol... és népeim lelki vezetői látni, mert tudom, hogy milyen fontos az ő megbékéltető szerepük. A egyház szerepe a Krisztusi igék értelmében az, hogy minden hittel békét teremtsen a Romániában élők ébékét a testvérek között. Boldog vagyok, hogy Szentséged ma ennek a utnak jelentőségét hangsúlyozta teljes hittel és teljes erővel. Kérem, hogy a legerőteljesebben és a legeredményesebben végezze azt a missziót, amelyre megbízást kapott.

Mikor és hol temetik el az elhunyt főpásztort

Dr. Vorbuchner Adolf eltemetése iránt még nem történt érdemi intézkedés. Gajdácsi Béla, a gyulafehérvári püspöki iroda vezetője, pápai kamarás a megrendítő halálesetről szóló hivatalos értesítés vétele után Gyulafehérvárról Kolozsvárra utazott ahova az esti órákban érkezett meg és a kolozsvári róm. kath. plebánián azt egyházmegye vezetőivel megkezdte tanácskozásait abban a kérdésben, hogy dr. Vorbuchner Adolf földi maradványait, hol és mikor temessék el. Végsőleges döntés még nem történt, csak az bizonyos, hogy az elhunyt főpásztor holttestét Bécsből hazaszállítják és vagy a püspöki székhelyen Gyulafehérváron, vagy pedig szülővárosában, Aradon helyezik mély gyászpompával örök nyugalomra. A temetés részletes sorrendjét és időpontját ismertetni fogjuk.

Vorbuchner Adolf erdélyi katolikus megyés püspök tragikus halálának híre, amelyről a kolozsvári róm. kath. plebánia déli 1 órakor kapott távirati értesítést Bécsből, pillanatok alatt elterjedt Kolozsváron és mindenütt általános és mély részvétet keltett. Nemcsak az erdélyi egyházmegye katolikus tagjai hanem a többi összes vallásfelekezetek körében is őszinte részvétet értesültek a fiatal főpásztor hirtelen haláláról, mert dr. Vorbuchner Adolf közvetlen modora, rokonszenves egyénisége, fenkölt szellemű gondolkodásmódja és mély emberi érzésektől átfűtött, a gyűlöletet egyáltalában nem ismerő világnézete miatt általános és osztatlan rokonszenvennek, tiszteletnek és közbecsülésnek örvendett mindenütt. Halálának hírére az összes katolikus templomokban megkondultak a harangok, a plebánia épületére, astatus-palotára, a Marianum épületére és a többi katolikus intézmények épületére azonnal kiktűzték a gyászlobogót és mindenki mély megrendüléssel gyászolja az erdélyi egyházmegye főpásztorának tragikus halálát, mert dr. Vorbuchner Adolf püspöki tevékenységétől még sok és értékes eredményt várt és remélt Erdély katolikus közéletére.

Karádi Nagy Lajos

Súlyos anyagi gondokkal küzd a kolozsvári református egyházközség az iskolasegélyek hiányában

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári református egyházközség szeptember 15-én csütörtökön délután 5 órakor Tárkányi György főgondnok és Deák Ferenc lelkész elnöklésével tartja közgyűlését az egyházközségi székház tanácstermében. A közgyűlés iránt a város református lakossága körében nagy az érdeklődés, mert a közgyűlésen az egyházközség nagyfontosságú kérdése kerülnek tárgyalásra. Különösen nagy érdeklődés kíséri Deák Ferenc lelkészelnök terjedelmes jelentését az egyházközség anyagi és más vonatkozású helyzetéről. Tagadhatatlan, hogy az egyházközség évek óta komoly anyagi gondokkal küzd. A város immár öt év óta nem folyósítja a református iskolák segélyét, noha ezt a városok közoktatási ügyi megszervezéséről szóló törvény kifejezetten előírja. Emiatt az egyházközség csak nagy erőfeszítésekkel, a hívek nagyfokú áldozatkészségéből tudja az iskolák karbantartására szükséges összegeket előteremteni. Beszámol még a lelkészelnök jelentése az egyházközség munkájáról és minden életmegtartásáról. A közgyűlésen Vásárhelyi János, Erdély közszereketbenálló püspöke is megjelenik.

A meggyezés készült a borbélyipari munkások bérmozgalmára és a vasárnapi munkaszünet ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Jelentettük, hogy a kolozsvári borbélyipari munkások mozgalmát indították a vasárnapi munkaszünet visszaállítása érdekében és egyben munkaadóiktól kérték a fizetések szabályozását. Ebben az ügyben a munkások ismételt tárgyaltak a mesterekkel, de meggyezésre nem jutottak. A mesterek egy része ugyanis a vasárnapi munkaszünet kérdésében nem akart szembehelyezkedni a munkaügyi minisztérium intézkedésével és így egyetemes megállapodást nem sikerült elérni. Az ügyet a munkások a munkaügyi vezérfelügyelőség elé vitték. Clonda felügyelő több napon át igyekezett összeegyeztetni az ellentétes véleményeket, de fáradozása a mesterek álláspontján meghiúsult. A munkaügyi felügyelő szeptember 16-án újabb kísérletet tesz az ellentétek összeegyeztetésére. Újra magához kéri a munkások és a mesterek képviselőit. Valószínű, hogy ezuttal létrejön az egyezés úgy a vasárnapi munkaszünet, mint a bérének javítása tekintetében, mert a mesterek most már hajlanak mindkét kérdés rendezésére.

Botrányt rendezett a vasutas

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Bonyodalmas botrányt jelentettek be az este a negyedik kerületi rendőrségen. Este 8 és 9 óra között egy ismeretlen hang telefonon arról értesítette a kerületet, hogy Costache Ioan Calea Ferate-ucca 11. szám alatt lakó vasuti tisztviselő valószínűleg ittás állapotban óriási botrányt rogtönzött a házban és hosszú késsel megtámadta a háziasszonyánál látogatóban levő nőt. Azonnal két rendőr szállott ki a helyszínre és úgy a botrány hősét, mint a többi szereplőket bekísérték a kerületre, ahol megkezdődtek a részletes kihallgatások. Ennek során azután megállapítás nyert, hogy Costache Ioan vasutas Pop Marie nevű háziasszonyánál Kiss Józsefné Piezise-uccában lakó unokahuga tett látogatást estefelé, amikor a lakó, Costache Ioan, minden további nélkül kitessékelt a háziasszony rokonát a lakásból azt kifogásolva, hogy rossz utra csábítja az asszonyt. És mert Kiss Józsefné nem akart rögtön eltávozni, Costache vasutas több konyhai edényt és üvegfelét összetört és állítólag leszurással fenyegette meg a szerinte nem kíváncsi látogatót.

— **Motorkerékpárt gázolt el az autó.** Könnyebb kimenetelű autó és motorkerékpár összeütközés játszódott le tegnap délután a Regina Maria-ucca és Stefan Cel Mare-tér sarkán. Dr. L. helybeli lakos a Cluj 987. rendszámú autójával a színház előtt haladva elütötte Földes Ferenc Fluturilor-uccában lakó fiatalember kerékpárját. A bicikli súlyosan megrongálódott, a fiatalembernek szerencsére, a nagyobb ijedtségen kívül egyéb baja nem történt. A szolgálatos forgalmi rendőr jelentést tett feletteseinek az esetről.

— **Jugoszláviában megépítik a második Adria vasutvonalat.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány elhatározta, hogy kiépíteti a második Adria vasutvonalat. A terepet szakértői bizottsággal vizsgálattatják meg, amely hírneves egyetemi tanárokból áll.

— **Irodahelyiségeket keres a vármegyei prefektúra hivatalai részére.** Kolozsmegye prefekturájára ajánlatot kér a város közép-pontjában levő épület bérbevevására, amely épületben minimálisan 15 olyan szoba van, amelyek alkalmassak a vármegyei prefekturahivatalainak elhelyezésére. Az ajánlatok sürgősen a vármegyház II. emeletén levő 68. számú szobájába nyújtandók be.

A virágtermelők és a kisárusítók november 15.-ig szóló árusítási engedélyt kértek Filipescu Richard polgármestertől

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A virágok piaci árusításával kapcsolatosan életbe léptetett korlátozó intézkedések, illetve a kisemberek a virágárusítástól való eltiltása még mindig élénken foglalkoztatja azokat az érdekelteket, akik szerény megélhetésük szűkös létalapjait a virágok értékesítésével próbálták megteremtteni. A kisemberek főleg azt sérelmezik, hogy olyan termelőket is eltiltottak a virágok árusításától, akiknek hosszú évek sora, sőt évtizedek óta ez a hivatásszerű foglalkozása.

Azok között, akik a kolozsvári piacokon eddig is rendszeresen árultak virágot, több saját kerttel rendelkező hivatalos virágkertész is van. Ezek részére az illetékes közigazgatási kerületi kapitányság állított ki megfelelő igazolványt, amelyben a helyszínrre való kiállítás és ellenőrzés megállapításai alapján igazolták azt, hogy az illető virágkert-tulajdonos és így jogosult saját termelésű virágait értékesíteni. Az ellenőrzést végző hatóság közegében azonban érvényteleneknek nyilvánították ezeket az igazolványokat, miért is az érdekeltek a kolozsvári mezőgazdasági kamarához fordultak, amely a megfelelő vizsgálat és ellenőrzés lefolytatása után a maga részéről is igazolta a kérelmező és panasztermelő fél virágtermelői minőségét és jogosultságát arra, hogy a saját kertjében termelt virágokat értékesíthesse, árusíthassa. Ime ez a hivatalos bizonyítvány:

Romániai Mezőgazdasági Kamara, Cluj, 1217. szám.

IGAZOLVÁNY

A 3547—1938. szám alatt beiktatott kérés és az I. közigazgatási kerületi kapitányság részéről kiállított bizonylat alapján, amelyből megállapítás nyert, hogy Sch. S. kolozsvári lakos virágkert-tulajdonos, a virágoskertje a Str. Viilor 30. szám alatt van, en-

gedélyt és felhatalmazást adunk arra, hogy saját kertjének termékeit értékesíthesse.

Ezt az igazolványt a szükség esetén felmerülő igazolás céljából állítottuk ki.

Cluj, 1938. augusztus 29.

Az elnök h. Titkár h. Larionescu sk. N. L. Constantin sk.

A hivatalos bizonyítványból tehát két ségtelenül megállapítható, hogy Sch. S. saját virágoskerttel rendelkezik, maga termeli a virágokat, amelyeknek értékesítésére, a piacon való árusítására elvitathatatlan joga van. Ennek ellenére a szabályszerű igazolvánnyal és árusítási engedéllyel rendelkező kerttulajdonos-termelőt mégis eltiltották attól, hogy virágait árusíthassa a piacokon. Ez a sérelem és korlátozás annál szembeötlőbb, mert Sch. S., aki egyébként 60 éves, más foglalkozás gyakorlatára már előrehaladott kora miatt is képtelen, nem viszonteladók részére adta el kertjének virágait, — amely esetben ke- reskedői gyakorlat folytatásához szükséges külön engedélyre lett volna szüksége, — hanem ő maga és felesége árusították a piacon a két kezük fáradságos munkájával termelt virágokat.

Az érdekelte virágtermelők egyébként részletes emlékiratot juttattak el Filipescu Richard polgármesterhez, akit arra kértek, hogy legalább a folyó évi november 15.-ig függesszék fel a tilalmi rendelkezés végrehajtását és így módon nyújtsanak lehetőséget a kisegyszten- ciák részére, hogy fáradságos munkával és anyagi kiadással termelt virágaikat eddig az időpontig még értékesíthessék? Az érdekelte kisemberek remélik, hogy Filipescu polgármester teljesíteni fogja ezt a jogos kérést és így legalább november 15.-ig ezek az érdekeltek korlátozás nélkül árusíthatják termelt virágaikat.

Katona László, az anyósgyilkos a bűnügyi tábla előtt fog felelni szörnyű tettéért

A gyilkos — vallomása szerint — akaratlanul ölte meg Szabó Rozát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az utóbbi évek kolozsvári bűnügyi krónikájának tagadhatatlanul a legborzalmasabb eseménye a Dragalina-uccai gyilkosság volt. Augusztus 24-én a Dragalina-uccai járókelők arra lettek figyelmesek, hogy a 110. számú ház körül kibírhatalan bűz terjeng. Erről értesítették a szolgálatos rendőrtisztet, aki a nyomozás során a helyszínen a fáskamra földjéből kilátszó emberi ujjakat pillantott meg. Az ásás azután borzalmas gyilkosságra derített napfényt. A föld alól, körülbelül 40—50 centiméter mélységből Szabó Rozália 50 éves munkásasszony feldarabolt holtteste került elő. A rendőrség azonnal letartóztatta Katona László Dragalina-ucca 110. szám alatt lakó 26 éves asztalossegédet, az áldozat leányának vadházastársát, akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsítottak. Az asztalossegéd kihallgatása során ellentmondóan vallott, majd beismerte, hogy a gyilkosságot ő követte el. Szabó Rozália, állítása szerint, szerelmével állandóan üldözte Augusztus hónap 15.-én este történt, hogy Katona házátért a munkájából és fáradtan lefeküdt. Szabó Rozália ekkor ágyához lépett és szerelmet ajánlott neki. Az asztalos ekkor a sarokban álló seprűt akarta felragadni, hogy az asszonyra sujtson vele, de tévedésből — vallomása szerint — a fejszét ragadta fel, amellyel egyetlen csapással megölte anyósát. Ezután elhatározta, hogy tette leplezésére a hullát eltemeti a fáskamrában. De a súlyos testet nem bírta ki- vinni és ezért feldarabolta.

A rendőrségi nyomozás után Katona Lászlót átadták az ügyészségnek ahol dr. Pop Maxim ügyész kiadta ellene a bevezető-vádíratot. Az ügyben a vizsgáló Matei, az első kabinet vizsgálóbírája kezdte meg. Számos tanu kihallgatása után a vizsgálat most már be is fejeződött és a napokban sor kerül már a vizsgálóbírói tárgyalásra is, melyet azután a vádemelés fog követni. Katona László az ősz folyamán megalakuló bűnügyi tábla előtt fog felelni szörnyű tettéért.

— **Kifosztották a nyugalmazott kapitány lakását.** Opris Aurel, Str. Grecianu 9-a szám alatt lakó nyugalmazott kapitány bejelentette a központi rendőrségen, hogy tegnap délután távollétében ismeretlen tettesek álkulccsal behatoltak lakására ahonnan körülbelül 20—25 ezer lej értékű ruhaneműt vittek el. A zsákmány között három vadonatúj öltöny is volt. A vakmerő betöréses-lopás ügyében a rendőrség széles körben bevezette a nyomozást.

— **Runciman lord és felesége a prágai angol követségre költözött.** Prágából jelentik: Runciman lord és felesége Alcom szállodai lakásából a prágai brit követségre költözött. Elhatározását azal indokolják, hogy az Alcom szállodában tulságosan ki volt téve a nyilvánosságnak.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit statisztikai hivatal kimutatása szerint 39.000 magánrepülőgép van a világon.

(BUDAPEST.) A Jánoshalma-i gyümölcs piac a legutóbbi héten összesen 8400 métermázsza gyümölcsöt helyezett el és ebből 6700 métermázsát a külföldi piacokon.

(AMSTERDAM.) A Vilma királynő 40 éves uralkodói jubileumának ünnepeit tegnap véget értek.

(PRÁGA.) A jövőévi nemzetközi történet-tudományi kongresszust Prágában fogják megtartani.

(MOSZKVA.) A szovjet főváros és környékén a legutóbbi időben óriási tüzeket jelentenek, amelyek gyújtogatások következményei. Elegett többek között a világhírre szert tett Lenin-könyvtár és az 1921-ben alapított kommunista muzeum is. A hatóságok több személyt letartóztattak.

(WIEN.) Julius hóban a volt Ausztria területén 2952 közlekedési baleset történt 75 halottal és 2172 sebesülttel. Bürckel tartományi kormányzó a jelentés megtevése után még szigorúbb közlekedési rendelkezéseket léptetett életbe.

(MARSEILLE.) Tekintettel arra, hogy a hajózási vállalatok által segédkezéssel rendelt néger munkások megérkeztek, a dokkmunkások ismét kimondták az általános sztrájkot, amelyet addig akarnak folytatni, amíg a sengáliakat el nem távolítják a kikötőből.

(VARSÓ.) A lengyel sajtó igen nagy megütközéssel közli, hogy a litván kormány a meggyezésben lefektetett pontok gazdasági rendelkezéseit nem tartja be.

(MADRAS.) A mohamedán-hindu zavargások még mindig tartanak, bár a hatóságok mindent elkövetnek azok megszüntetésére.

(LIMA.) A perui kormány rendeletet adott ki, amely szerint az ország területén mindennemű baloldali agitáció tilos. A rendelet kiadására az adott okot, hogy a hatóságok nagyszabású kommunista agitációra jöttek rá.

(PÁRIS.) Az Air de France egy utasszállító gépe tegnap a bretagnei partok közelében a tengerbe zuhant és azonnal elsüllyedt. A katasztrófának 8 halálos áldozata van.

(LONDON.) A brit munkáspárt tegnap és ma nagy tagtoborzó nőnövületeket tartott az ország több városában.

(WASHINGTON.) Browder, az amerikai kommunista párt elnöke nyilatkozatot tett közbe, amely szerint a párt minden erejével támogatni fogja Rooseveltnél a következő választáson is.

(BERLIN.) A német Spitzberga-expedíció visszatért Hamburgba.

(PÁRIS.) A francia bányász-szakszervezet intézőbizottsága határozatot hozott, amely szerint a szakszervezet visszautasítja a kommunista párt egybeolvasást célzó javaslatát.

(NÜRNBERG.) Dr. Dietrich sajtófőnök tegnap diszvacsorán látta vendégül a Pártnapokra érkezett külföldi sajtótudósítókat.

(BERLIN.) Az ez év február 8-ika óta eltűnt „Admiral Karpfanger” hajó legénységét és tisztikarát, miután fél-éven át hiába keresték, holtaknak nyilvánították.

(PRÁGA.) Az idei komlótermés nagyon rosszul ütött ki, úgy, hogy a csehszlovák kormány behozatalra gondol, amire évtizedek óta nem volt példa.

(CAPETOWN.) A praetoriai egyik vasutvonalon súlyos szerencsétlenség történt. Egy sinkeresztelésnél két személy egymásba rohant. A katasztrófának 28 halálos áldozata van.

(BUDAPEST.) A magyarországi vármegyei tisztviselők egymásután ajánlják fel fizetésük 1 százalékát a Horthy repülőalapra.

(KAIRÓ.) Az iraki kormány egy petróleumtelep kiaknázására adott ki újabb engedélyt. A koncessziót ezuttal is angol tőke nyerte el.